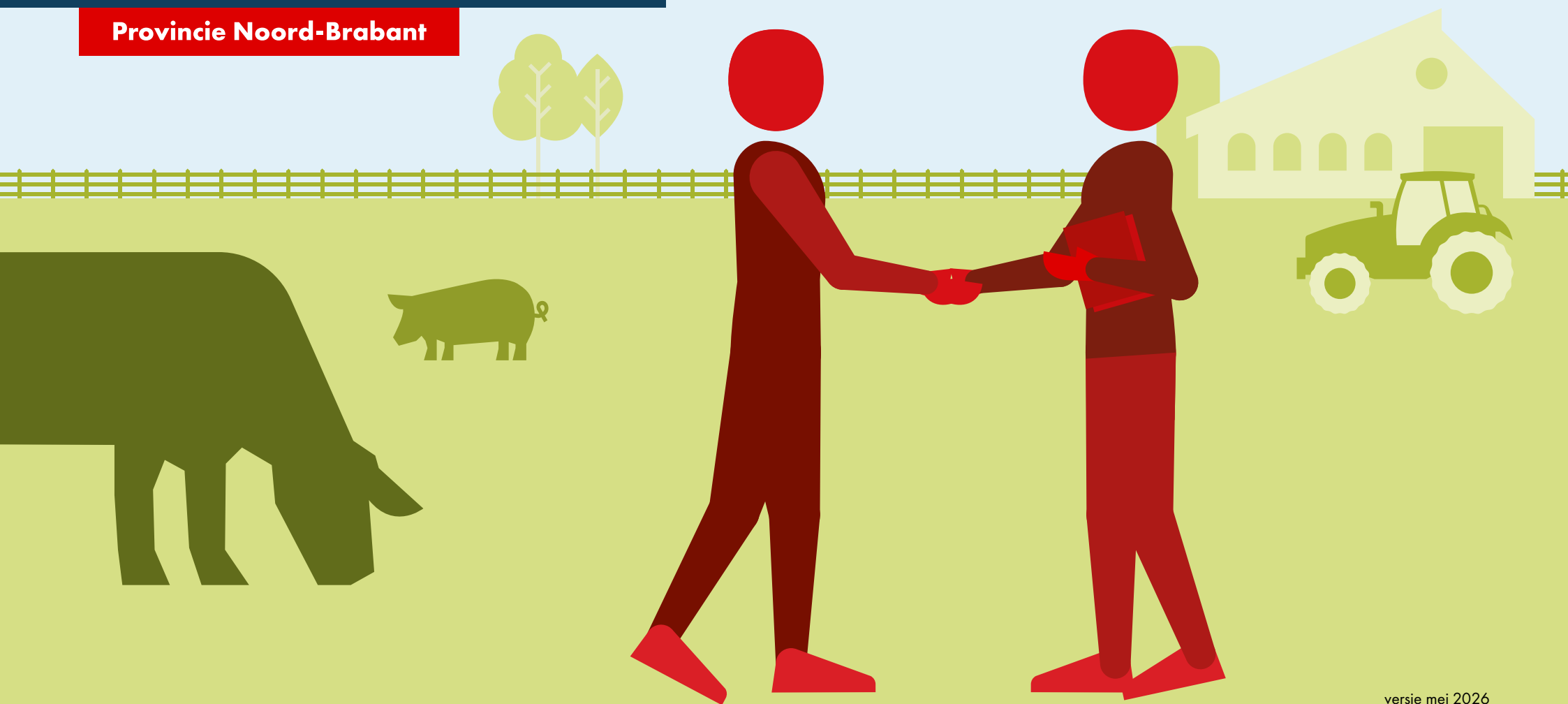

Routekaart veehouderij

Regels en mogelijkheden voor
reductie ammoniakemissie

Provincie Noord-Brabant

Om de natuur te beschermen en economische en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken, moet onder andere de uitstoot van stikstof omlaag. De provincie Noord-Brabant neemt maatregelen in alle sectoren om stikstof terug te dringen en de natuur te verbeteren. Eén maatregel is dat veehouders ammoniakemissie uit verouderde huisvestingssystemen moeten verminderen.

Wanneer krijgen veehouders te maken met de regels?

- Veehouders die per 1 juli 2026 een verouderd huisvestingssysteem hebben, moeten gaan voldoen aan de ammoniakemissie eisen. Voor rundvee is het huisvestingssysteem verouderd na 20 jaar, voor andere diercategorieën na 15 jaar. De richtdatum is de datum waarop de vergunning voor het systeem onherroepelijk is geworden of de datum dat de melding is ingediend.
- Dat betekent dat veehouders op ieder ander moment na 1 juli 2026, maatregelen moeten hebben getroffen, zodra het huisvestingssysteem 15 of 20 jaar oud is en niet voldoet aan de normen in de Omgevingsverordening.
- Dit geldt ook voor veehouders die op 1 juli 2024 moesten voldoen aan de eisen van de oude Omgevingsverordening. Deze veehouders hebben vaak wel een vergunningaanvraag ingediend, maar (nog) geen vergunning gekregen.
- Dit geldt ook voor PAS-melders en interimers. De regels gelden namelijk voor de hele veehouderij.

Aanpassing is niet nodig bij:

- Huisvestingssystemen die op de menukaart in bijlage VI van de Omgevingsverordening Noord-Brabant staan en voldoende reduceren.
- Diercategorieën waarvoor (nog) geen reductienorm is opgenomen in bijlage VI.
- Er is een overgangsregeling tot 1 januari 2030 voor een afgebakende groep bestaande stalsystemen (zoals biologische combi-luchtwassers bij onder andere varkens, volièrehuisvesting bij legkippen en warmtewisselaars bij vleeskuikens) die niet op de menukaart staan, maar waar het Rijk wel een reductiepercentage aan heeft toegekend dat hoger is dan de norm in bijlage VI van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Deze systemen mogen in bestaande situaties tijdelijk in werking blijven, ook als ze ouder zijn dan 15 jaar.
- Huisvestingssystemen voor zeer kleine aantallen dieren (die niet bedrijfsmatig worden gehouden).
- Natuurinclusieve bedrijfsvoering.
- Biologische bedrijfsvoering.

Wat houden de regels in?

- Veehouders moeten maatregelen treffen waarmee ze voldoen aan de reductienormen voor ammoniakemissie.
- Bij kleinere bedrijven met melkkoeien (maximaal 100 stuks) geldt een lagere reductienorm, omdat zij minder investeringsruimte hebben. De aantallen zijn terug te vinden in bijlage VI van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.
- Veehouders met meer huisvestingssystemen mogen op locatie-niveau gemiddeld voldoen aan de reductienormen.

Hoe regelen veehouders dit?

- Voor het toepassen van een maatregel is geen natuurvergunning nodig. De maatregel draagt immers bij aan natuurherstel. Er geldt wel een meldplicht.
- De meldplicht geldt voor iedere afzonderlijke bedrijfslocatie.
- De melding moet uiterlijk vier weken voor de start van het toepassen van de maatregel worden ingediend. In de melding staat voor welke maatregel een veehouder kiest. Melden kan in het Omgevingsloket: zoek op veehouderij, maatregel, ammoniak en filter 'provincie'.
- De eisen voor de melding staan in bijlage III van de Omgevingsverordening.
- De veehouder ontvangt een maatwerkbesluit. Hierin staat welke maatregel(en) zijn goedgekeurd en welke voorwaarden gelden. Hierdoor is voor iedereen duidelijk waar een veehouder aan moet voldoen.
- Tegen het maatwerkbesluit kunnen zowel veehouders als andere belanghebbenden bezwaar en/of beroep instellen.
- Veehouders die al een aanvraag voor een natuurtoestemming voor aanpassing van de huisvestingssystemen hebben ingediend, mogen deze legesvrij intrekken.
- Let op andere benodigde omgevingsvergunningen, zoals voor een milieubelastende activiteit, bouwen, slopen of een omgevingsplanactiviteit. Vraag deze dan tijdig aan.
- De veehouder zorgt ervoor dat de maatregel wordt uitgevoerd.
- We houden rekening met veehouders die door overmacht niet op tijd klaar zijn. De veehouder moet dan wel zelf tijdig stappen hebben gezet. Denk daarbij aan:
 - Dien tijdig een melding in.
 - Regel andere toestemmingen/vergunningen als dit nodig is.
 - Regel financiering voor de te plaatsen huisvestingssystemen en/of toe te passen voer- en managementmaatregelen en bestel deze.
 - Zorg ook dat een installateur/bouwer voor de huisvestingssystemen is geregeld.

Welke mogelijkheden zijn er om te voldoen aan de regels?

Er zijn 5 typen maatregelen die veehouders kunnen nemen. Deze mogen ook gecombineerd worden.

1. Technische aanpassingen of voer- en managementmaatregelen
2. Natuurinclusieve veehouderij
3. Biologische bedrijfsvoering
4. Minder dieren houden
5. Stoppen met het bedrijfsmatig houden van dieren

[Klik op de maatregel en lees verder >](#)

Dit kan er niet

- Uitbreiding van dierplaatsen is niet mogelijk.
- Ook kan een veehouder niet omschakelen naar een andere diercategorie. Hiervoor blijft een natuurvergunning nodig.

Ondersteuningsnetwerk voor agrarisch ondernemers

Ben je veehouder en heb je vragen over jouw perspectief in een veranderende omgeving? Dan kun je terecht bij het [Ondersteuningsnetwerk](#). Dit is er voor een breed palet aan vragen. We helpen je bij het ontwikkelen van een duurzaam plan voor je bedrijf en bieden gerichte ondersteuning. Bijvoorbeeld als je vragen hebt over wat de regels rondom het terugdringen van ammoniakemissie betekenen voor jouw bedrijf. Of als je zoekt naar oplossingen voor vrijkomende agrarische bebouwing of de stap wilt zetten naar natuurinclusief of biologisch ondernemen.

Neem contact met het Ondersteuningsnetwerk via:

E-mailadres: ondersteuningsnetwerk@brabant.nl

of het algemene nummer van de provincie Noord-Brabant **073-6812812**

Subsidies en regelingen

Naast de hulp van het Ondersteuningsnetwerk zijn er [subsidies en regelingen](#) om bedrijven te helpen duurzamer te werken.

Handige links

[Brabant.nl/stikstof](https://brabant.nl/stikstof)

[Brabant.nl/omgevingsverordening](https://brabant.nl/omgevingsverordening)

[Bijlage VI van de Omgevingsverordening](#)

[Omgevingsloket](#)

Vragen over de maatregelen ammoniak emissiereductie? Neem contact op met de provincie: aanpakstikstof@brabant.nl of via het algemene nummer van de provincie Noord-Brabant **073-6812812**

1

Technische aanpassingen of voer- en managementmaatregelen

Aandachtspunten:

- In [bijlage VI](#) van de Omgevingsverordening staat een menukaart met de huisvestingsystemen waar een veehouder uit kan kiezen en instructies voor voer- en managementmaatregelen.
- De menukaart kan in de toekomst worden aangevuld met nieuwe technieken en maatregelen als de effectiviteit daarvan vaststaat.
- Voor de toepassing van innovatieve systemen kan een besluit tot toepassen van de hardheidsclausule worden aangevraagd, mits de effectiviteit goed is onderbouwd.
- Het is in uitzonderlijke gevallen mogelijk de stal zelf te slopen en een nieuwe stal te plaatsen (vernieuwbouw). Hiervoor kan een besluit tot toepassen van de hardheidsclausule worden aangevraagd.
 - Er mag geen wijziging van de diercategorie of uitbreiding van het aantal dieren doorgevoerd worden dat mag worden gehouden binnen de feitelijk gerealiseerde capaciteit volgens de natuurtoestemming.
 - Grotere oppervlakte van dierplaatsen is alleen mogelijk als dit nodig is vanwege wettelijke eisen.
 - De oude stal moet worden gesloopt.
 - Onderbouwing dat de ontwikkeling bijdraagt aan natuurdoeleinden.
 - Geen andere wijzigingen in de bedrijfsvoering.
 - Met vernieuwbouw en het nemen van emissiereducerende maatregelen wordt voldaan aan [bijlage VI](#) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

2

Natuurinclusieve veehouderij

Aandachtspunten:

- Max 2 GVE per hectare
- Voor de KPI vanuit NIL wordt gerekend vanaf januari 2026; met andere woorden, voldoet een veehouder het eerste half jaar van 2026 nog niet aan de KPI, dan moet dat gecompenseerd worden in de periode na 1 juli.
- Voor de melkveehouderij is de [handreiking natuurinclusieve melkveehouderij](#) beschikbaar.
- Voor meer informatie, zie artikel 3.100 Omgevingsverordening Noord-Brabant
- Verkrijgen van eventueel benodigde omgevingsvergunning (bijvoorbeeld voor milieubelastende activiteit en omgevingsplanactiviteit) en/of indienen melding voor een milieubelastende activiteit.

3 Biologische bedrijfsvoering

Aandachtspunten:

- In [bijlage VI](#) van de Omgevingsverordening (blz. 6) staat welke reductienormen gelden voor een biologische bedrijfsvoering.
- Huisvestingsystemen in nieuwe dierenverblijven voor melkkoeien en kippen moeten voldoen aan de normen uit de tabel, voor varkens geldt een afwijkend reductiepercentage van 40%.
- Voor de overige categorieën is de norm voor bestaande stallen voorlopig op 0% gesteld.
- Voor varkenshouderijen die produceren volgens het BeterLeven Keurmerk 2* en 3* wordt aangesloten bij de normen voor biologische varkenshouderij.
- Bewijs van aanmelding of certificaat van Skal nodig.

4 Minder dieren houden

Aandachtspunten:

- Hier geldt het maximaal aantal dieren dat overeenkomt met de reductienormen.
- Voor meer informatie, zie artikel 3.101 Omgevingsverordening Noord-Brabant.

5 Stoppen met het bedrijfsmatig houden van dieren

Aandachtspunten:

- Bij deze maatregel moet de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteiten en de Natura 2000-activiteit worden ingetrokken.
- Als er sprake is van een melding, (in het milieuspoor) moet er een aparte melding worden gedaan om door te geven dat er bedrijfsmatig geen dieren meer worden gehouden.
- Na het stoppen met het bedrijfsmatig houden van dieren, passen er mogelijk andere toekomstscenario's bij de locatie.

